

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 01 -21757
Podgorica, 25.12.2017. godine

**MINISTARSTVO EKONOMIJE
- n/r ministarke g-đe Dragice Sekulić -**

Poštovana gospođo Sekulić,

Na osnovu Vašeg akta, broj: 30-66/2017-1 kojim se traži mišljenje na *Nacrt akcionog plana Strategije razvoja ženskog preduzetništva 2015-2020 godine, za 2018. godinu*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Nacrt akcionog plana za 2018. godinu je dio Okvirnog akcionog plana 2015-2020. godine i ima za cilj podsticanje bržeg i lakšeg ekonomskog osnaživanja žena, kroz stvaranje povoljnog poslovnog ambijenta i pružanje podrške razvoju preduzetničkih potencijala. Dostavljenim planom vrši se operacionalizacija aktivnosti koje na izvršnom nivou treba da doprinesu povećanoj uključenosti žena u preduzetništvo.

Na tekst Akcionog plana i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izvještaj o analizi uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, za implementaciju Akcionog plana za 2018. godinu nije potrebno obezbjeđenje dodatnih finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore, jer će se realizovati one aktivnosti za koje je budžet već opredijeljen u okviru Strategije cjeloživotnog preduzetničkog učenja i Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija daje saglasnost na Nacrt Akcionog plana za Strategije razvoja ženskog preduzetništva 2015-2020, za 2018. godinu s tim da se sredstva neophodna za implementaciju Akcionog plana usklade sa sredstvima odobrenim nosiocima aktivnosti godišnjim Zakonom o budžetu Crne Gore za 2018. godinu

S poštovanjem,

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO EKONOMIJE- Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća

NAZIV PROPISA

Nacrt akcionog plana Strategije razvoja ženskog preduzetništva 2015-2020 za 2018.god.

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća je u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 07-1502 od 27.04. 2017.god pripremila Nacrt akcionog plana Strategije razvoja ženskog preduzetništva 2015-2020 za 2018.god.

Nacrt akcionog plana za 2018.god je dio Okvirnog akcionog plana 2015.-2020.god i ima za cilj podsticanje bržeg i lakšeg ekonomskog osnaživanja žena, kroz stvaranje povoljnog poslovnog ambijenta i pružanje podrške razvoju preduzetničkih potencijala. Aktivnosti planirane Akcionim planom doprinijet će razvoju postojećih i otvaranju novih preduzeća, kreiranju novih radnih mjesta i rastu zaposlenosti.

S obzirom da žene u Crnoj Gori još uvijek nemaju jednake prilike i mogućnosti (kao muškarci), da ostvare svoja prava, daju puni doprinos i ubiraju odgovarajuću dobit od savremenog društveno-ekonomskog razvoja. Realizacijom aktivnosti definisanih Strategijom razvoja ženskog preduzetništva, teži se kreiranju neophodnih preduslova i osnova, na kojima će žene moći da iskažu ravnopravno svoje preduzetničke potencijale i unaprijede svoj položaj u društvu po svim osnovama. Strategije razvoja ženskog preduzetništva 2015-2020 je vezana za ostvarivanje Okvirnog akcionog plana 2015-2020, kroz godišnje akcione planove.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Akcionni plan Strategije razvoja ženskog preduzetništva 2015-2020 je strukturiran u 4 strateška prioriteta:

- KREIRANJE POVOLJNOG POSLOVNOG AMBIJENTA ZA RAZVOJ ŽENSKOG PREDUZETNIŠTVA
- BOLJI PRISTUP FINANSIJAMA
- OBEZBJEĐENJE POTREBNIH ZNANJA I VJEŠTINA
- PROMOCIJU, UMREŽAVANJE I ZAGOVARANJE INTERESA ŽENA PREUZETNICA

Ciljevi programske politike za žensko preduzetništvo su usklađeni sa ključnim evropskim strateškim dokumentima u ovoj oblasti: "Evropa 2020", SEE 2020, Aktom o malim preduzećima

(SBA), Ženskom poveljom i sl.

Ovaj akt je takođe potpuno usklađen sa:

- Planom aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti 2017.-2021. u okviru područja djelovanja: *Rodna ravnopravnost u ekonomiji - Strateški cilj: Povećati zaposlenost žena i ukloniti sve oblike diskriminacije žena na tržištu rada.*
 - i) *Cilj 3.2. Podsticati žensko preduzetništvo i samozapošljavanje. i*
 - ii) *Cilj 3.3. Osnajivanje lokalnih institucija i ženskih kapaciteta da se omogući i podstakne ulazak u preduzetništvo.*
- Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030. godine posebno u kontekstu doprinosa ostvarivanju mjere *2.5.2 Osigurati socijalnu stabilnost i smanjiti stopu siromaštva u okviru cilja 2.5. Stimulisati zapošljivost i socijalnu inkluziju*

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Strategije razvoja ženskog preduzetništva 2015-2020 i okvirnim Akcionim planom definisani su nosioci za realizaciju konkretnih aktivnosti i zadataka koje je potrebno realizovati kako bi se ostvarili predviđeni rezultati. Akcionim planom sprovođenja Strategije u 2018. godini se vrši operacionalizacija aktivnosti koje na izvršnom nivou treba da doprinesu stvaranju povoljnog poslovnog ambijenta za uključivanje žena u preduzetništvo, što će doprinijeti razvoju postojećih i otvaranju novih preduzeća, kreiranju novih radnih mjesta i rastu zaposlenosti, a time ukupnom razvoju sektora malih i srednjih preduzeća i preduzetništva.

Tokom 2018. godine, prioriteti u sprovođenju Strategije su dalje unaprjeđenje raspoloživih resursa, i podizanje svijesti u javnosti o važnosti podsticanja ženskog preduzetništva kao i razmatranje mogućnosti za obezbjeđenje dodatnih finansijskih sredstava i mogućnosti za uvođenje poreskih olakšica za žene.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu – nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Realizacija aktivnosti predviđenih Strategijom razvoja ženskog preduzetništva 2015-2020 treba da doprinese stvaranju osnove za promjenu životne filozofije svih građana koja će povećati nivo svijesti i razvoja preduzetničkog duha u cijelom društvu; stvoriti povoljan poslovni ambijent za razvoj preduzetništva; razbije rodne stereotipe, razvije vještine žena, olakša im procedure za osnivanje novih preduzeća, unaprijedi promociju i omogući bolje umrežavanje. Ciljne grupe Strategije su žene, kako nezapošljene i neaktivne, tako i one koje su nezadovoljne postojećim poslom i žele pokrenuti sopstveni biznis.

Strategija ne iziskuje dodatne troškove za građane i privredu, već doprinosi jačanju javno-privatnog partnerstva u implementaciji sprovođenja politika rodne ravnopravnosti, zapošljavanja i ekonomskog razvoja kao i uspostavljanju čvršćih veza saradnje između institucija privrede, ne izazivajući pri tom nikakva administrativna opterećenja i barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je ili je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Da li će se obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za realizaciju aktivnosti definisanih u Akcionom planu za 2018.god. Strategije razvoja ženskog preduzetništva ne zahtijeva se opredijeljivanje dodatnog budžeta nadležnih institucija nosioca aktivnosti, već će se realizovati samo one aktivnosti čiji je budžet već opredijeljen ili identifikovan u okviru Strategije cjeloživotnog preduzetničkog učenja i Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine posebno u kontekstu doprinosa ostvarivanju mjere 2.5.2 *Osigurati socijalnu stabilnost i smanjiti stopu siromaštva u okviru cilja 2.5. Stimulisati zapošljivost i socijalnu inkluziju.* Takođe će se realizovati aktivnosti za koje su sredstva obezbijedena kroz IPA projekte ili projekte finansirane od strane drugih donatora.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U procesu izrade Akcionog plana korišćen je participatorni pristup, koji treba ostvariti i u implementaciji strateških ciljeva i aktivnosti. To znači da je odgovornost za implementaciju individualna i institucionalna: individualna u smislu primjene principa supsidijarnosti i građanske odgovornosti, a institucionalna u smislu pune primjene zakonske regulative, kao i međusobne koordinacije nadležnih institucija, organa i tijela. Iako su odgovorni svi (građani i institucije), među najpoznatijim su su:

- Institucije javnog sektora na nacionalnom nivou - ministarstva, agencije, direkcije i uprave,
- Predstavnici privatnog sektora - poslovna udruženja (nacionalna, lokalna, granska)
- Predstavnici nevladinog sektora

Imajući u vidu kompleksnost teme i veliki broj značajnih aktera, u procesu izrade Akcionog plana Strategije razvoja ženskog preduzetništva 2015--2020 vršene su konsultacije sa svim relevantnim Partnerima. Kako bi se postigao potpuni konsenzus o najznačajnijim pitanjima daljeg razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Direkcija za razvoj MSP će, u skladu sa nadležnostima koordinatora na godišnjem nivou pratiti ostvarivanje, kako bi se obezbijedila potpuna posvećenost svih ključnih činilaca na ostvarivanju strateških ciljeva Strategije.

Glavni instrumenti za praćenje efekata u odnosu na definisane indikatore biće:

- izvještaji koje Direkciji za razvoj MSP podnose partneri u realizaciji;
- godišnji izvještaj o praćenju realizacije za Vladu Crne Gore;
- procjena indeksa razvoja MSP, napredak u odnosu na mjerila iz poglavlja 1 i 8 Akta o malim preduzećima

Datum i mjesto

Podgorica, 07.12.2017.god

Starješina

Ministarka
Dragica Sekulić